

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Iskolaév kezdetén.

Már a második iskolaév kezdődik meg a háború kitörése óta.

Megnyílnak újból a különböző tanintézetek kapui, hogy befogadják a tanuló fiatalságot s gyermekeket.

A tanerők megfogyatkozva, de törhetetlen és pihent erővel, ott állnak a katedrák mellett s várják az órát, amelytől kezdve ismét tíz hosszú hónapra keresztül csepegtetik a kultúrát, jövőendő honpolgáraink szívébe.

Sok szorgalmas, munkás tanárt s tanítót ragadott ki ez a nagy háború az iskolák kebeléből, kiknek működési köre másokkal van betöltve; vagy betöltetlen maradt. S fájó szívvel néznek minden iskolában arra a csomó, feketeszegélyű gyászjelentőre, amelynek mindegyike egy-egy munkás élet: örök, de még korai pihenőjét jelenti. Nagy veszteségei ezek a nemzet kulturális fejlődésének; nemcsak azért, mert a hiányok nehezen pótolhatók; hanem azért is, mert nem egy volt köztük, aki teljesen hivatott munkása volt a fiatalság lelki s szellemi fejlesztésének. S az a föld, amelynek munkásságukat, szorgalmukat, szendelték

életükben. — S végül mégis őket is, magukat is áldozatul kívánta. Letették a szürke polgári ruhát; felöltötték az uniformist s elmentek harcolni a hazáért és megmutatták, hogy mint katonák is megállják a helyüket; számtalan hősi tettük van feljegyezve a történelem számára. És sokan voltak, akik megmutatták, hogyan kell meghalni a hazáért vitézül; küzdve harcolva az utolsó lehelletükig, mindvégig. Az ország majdnem valamennyi iskolája, még a legeldugottabb kis falusi iskolákat sem véve ki, — szenvedett ilyen gyászos veszteségeket; s mindenütt kegyelettel és örök szeretettel őrzik meg azoknak emlékét, akik érettségük, a mi jóvoltunkért és nyugal-munkáért áldozták fel tevékeny életüket a harctereken.

Azok pedig, akikre ezekben a nehéz időkben, a fiatalság helyes nevelésének felelőssége hárul, bizonyára a legjobb tudásukkal, a legkönyösebb irányzatokkal igyekeznek a jövő honpolgárait s nőit nevelni, hogy majdan az eljövendő békés, boldog időkben, amelyet a Ma emberei küzdenek ki számukra, úgy éljék le életüket, ahogy az emberileg a legteljesebb, legáldásosabb lesz.

És a gyermekek, kicsik és nagyok, akiknek ebben a világtörténelmi időben még nem az élet küzdelmei a gondjai, hanem a tanulás gondjai nehezede- nek csupán vállaikra, kell, hogy most kettőzött szorgalommal, kettőzött figyelemmel adják át magukat az iskoláknak, hogy az ott tanultakat szilárd biztonsággal érvényesíthessék majdan az életben; mely az új, az eljövendő, fényes magyar nemzet élete lesz. Úgy legyen!

Németh Bőske.

A gorlicei temetőben.

Északi harctér, 1915 aug. hó.

A világháború rettenetes orkánya a szép kis várost úgyszólván elseperte a föld szí- néről. Gorlice — e névhez mérhetetlen szenvedés, millió könny, rengeteg vér tapad, mégis a gorlicei front áttörése legfényesebb, legnagyobb hadi tette hős hadseregünknek és hű szövetséges társának, 1915 május 2-án a nyugat galíciai orosz front áttörésével kezdődött offenzívánk dicsőséges győzelmeinek hosszú láncolata, Gorlice, Przemysl, Lemberg, Lublin, Varsó stb. vissza és elfoglalása. Ki tudja, hol áll meg az óriás, hogy ellenfele életére a végső halálos csapást mérje. Ót hónapig — decembertől májusig szenvedtek katonáink Neu-Sandectől Gorli-

Harctéri feljegyzések.

Irtó: Wlassits Gábor zászlós.

(Folytatás.)

(Márc. 27.) Szakaszm ezideig tartalék volt. Az pedig, hogy tartalékba van-e vagy sem, az itt Scawinkán nem jó számításba, mert a szolgálat ugyanaz; sőt a tartaléknál nehezebb az őrszolgálat, mert három órrel többet állít fel egy-egy tartalék szakasz. A szakaszok tehát felváltották egymást, kicserélték egymás kunyhóit, míg én a szakaszparancsnokát foglaltam le. Embereim a cserével nagyon megvoltak elégedve, mert két szép kunyhót kaptak az övéikért. Mind a két kunyhó kiűnődött van megépítve, azonban egy cseppet sem mondható kényelmesnek, mert mikor építették, nem számítottak akkor még a pár napja érkezettek, úgy, hogy az emberek nem tudnak benne lefekünni, hanem csak szorosan egymás mellett félve tudnak aludni, illetőleg pihenni.

Isten veled kedves »Mancilakom,« kégyelmes otthonom! El kell hagynom ezt a kedves kis kunyhót, melyet a szakaszom munkája olyan barátságos, édes kis tanyává változtatott. Idegen ember költözik most ide.

Új lakásom rideg és barátságatlan, három lépés hosszú és ugyanannyi széles, bejáratánál két lépcsőn kell lemenni. Az oldala föld és szikla, mert a hegy oldalába van bevágva, míg a teteje fával van fedve. Ablaka nincsen és mégis egész világos, mert a bejáratnál levő oldala oly felületesen van elkészítve, hogy lyukakkal nagyon is bővelkedik; ezek

szolgáltatják tehát a világosságot és teszik a kunyhót oly szellőssé, hogy az ember fűtőt kályha mellett is fázik, didereg benne. Ajtója azonban van a kunyhónak, ezt — amint később megtudtam — egy szétört kőcsi vázából tákolta össze a szakasz. Ez lett tehát az új tanyám.

Az egész délután költözködéssel és az új kunyhóm rendezésével tellett el.

Estére az éjszakai vonalunk is megérkezett; bőven lehetett felvételezni bort, konyakot, rumot, likórt, pezsgőt. Lehetett mulatni az új tanyán.

Főhadnaggyal később kimentünk a tüzvonalba és a táboriőr számára az előbbi állásnál sokkal jobb helyet jelöltünk ki. Éjfélkor meg is kezdtem itt a szolgálatomat, ami két órától egész éjfélig tartott.

(Márc. 28.) A fedezék srappell-teteje gyorsan készült, három nap alatt befejezzük a munkát. Nem sietünk most már ezzel a munkával, mert ha ezzel elkészülünk, ismét más munkát adnak. Valóságos vakond életet élünk; földalatti fedezékek, kunyhók, folyosók, futóárkok készítésével telik el az ember élete itt a harctéren. Mikor ezeket már mind teljesen elkészítettük és örvendhetnénk a pihenésnek, akkor érkezik a parancs az előnyomulásra és más terepen újra lehet a munkát újból lehet a munkát kezdeni. A katonának mindenhez kell értenie. Én soha életemben nem foglalkoztam a mérnöki tudománnyal, itt mérnök, építész és munkafelügyelő lett belőlem. Egyik hadnagy barátom, a civil életben városi mérnök, végtelenül unta már ezeket a földalatti munkákat, erősen fogadta, hogy ha hazakerül, a pörösködő felekkel a mesgyét futóárkoknak készítteti el. Szerinte, hogy ha

ezt a módszert alkalmaznók, elmenne minden szomszédnak a kedve a pörösködéstől.

Az idő enyhe, az olvadó hó megtölti a futóárkokat, fedézeteket, elönti a kunyhókat. Délután az eső kezdett csepegni, ami később mind sűrűbben hullott. Katonának eső soha sem kell. A legnagyobb hideget és a legforróbb meleget szívesebben eltűri, de az esőt egy sem szereti. Mindenkinek csak egy öltözet ruhája van, az ami rajta van, ha az átázik, akkor nem lehet másikat váltani; rajta szárad meg. Egy párszor menet közben ért utol bennünket a zápor, mindenki bőrig ázott, utánna pedig, hogy a nap kisütött, minden ember gözölgött, ahogy a ruha száradt a testen és az egész menet egy gőzfelhőnek látszott.

Az eső ellen most azonban volt hova menekülni. Védekezésül a kunyhó tetejére kifesztettem a sátorlapokat, de nem sok eredménnyel, mert hét óra tájban már oly sűrű esett, hogy a sátorlapok átáztak és a szobámba mindenütt szivárgott a víz.

Az esőből zuhogó zápor lett, alvásra nem is lehetett gondolni, mert nem használt most már a kifesztett sátorlap, a víz csak úgy ömlött a kunyhóba. Szolgám és én vederrel hordtuk ki a vizet és félő volt, hogy egész kunyhómat elönti. Szakaszm egy raja az összes sátorlapjait kifesztette, hogy az eső beömlését megakadályozza, valami csekélyet használt ugyan, de ezután is két embernek kellett a vizet szakaszvederrel hordani a kunyhóból.

Este tíz óra felé az eső megállt, helyette hideg lett és hó esett. A kunyhómban minden csupa víz. Magamra vettem a köpenyem, gumiköpenyem és magamra terítve a sátorla-

céig húzódo lövészárkok és fedezékekben a háború összes borzalmait; hideget, éhséget, fáradságot, de legtöbbet az ismert galíciai állatkáktól. A városban visszamaradt 500 ember, mind valóságos martyr, köztük körülbelül 200 bomba, éhség, járvány, örökös rettegés következtében halt meg, a többi nagy lelki energiával vívott küzdelemben — átélte az orosz rémuralom napjait. — A majdnem fél évig tartott élet-halál küzdelemnek centruma a hegy oldalán elterülő, szép fekvésű temető volt, békeidőben nagy gondgálcia kedvelt sétahelye volt. A háború okozta rombolás és pusztulás itt tökéletes, két kápolnája romokban hever, nincs egyetlen sírkő, amelyen legalább 10-15 golyónyoma ne látszanék, egy szép márványkeresztben 50 lyukat számláltunk meg, a legfőbb sírbolt összedőlt, soknak ajtaja sincs, úgy, hogy a koporsók láthatók, mindenfelé kereszttek, sírkövek rendetlenül hevernek. Az utakon alig lehet járni, egyes helyen a törmelékek, kassza, föld, ledöntött fa egész torlaszokat képez, máshol a gránátok robbanása következtében 1-1½ m. átmérőjű gödrök vannak. A temetőt magas kőfal veszi körül, ez pompás díckung volt az oroszok számára, a sok nagy nyíláson lőtte a muszka katonáinkat. Csak kis része a temetőnek ment a pusztulástól, ahol az új sírok vannak, külön a civil, külön a katonák pihennek, szép sorban nagyobb sírok vannak, mert a katonákat nem egyenként temették el — öt-hat egy közös sírban, de látunk olyan dombot, amelyben negyvenöt orosz pihen, sok, nagyon sok muszka itt alussza örök álmát, fejfájukon csak ez áll: Hier ruhen 15 Russen vagy Hier sind 30 Russen begraben. Különb az oroszok sírja messziről felismerhető kettős keresztjéről s néha magas kerítés veszi körül a dombot. Nagyon sok birodalmi német nyugszik e temetőben, az ő, valamint hőseink keresztjén nemcsak a nevet, hanem pontosan felírták haláluk dátumát, az ezredet stb. ahol szolgált.

Sok-sok sír van még a városon kívül elterülő kerteken s réteken. A temetőből nemcsak az elpusztult Gorlice romhalmaza látható, szép középmagasságú hegyek veszik körül a várost, ezeket néztük nagyon sokáig, mert a felmentő magyar-osztrák és német hadsereg ezeken keresztül jött a város

pot, egy ülőhelyre összezugszorodva vártam az éjfélt, hogy szakaszommal a lőrésüket megszállhassam.

Szakaszom alig helyezkedett el a lőrésnél és még a másik szakasz ki sem vonult onnan, mikor közeli erős puskaropogás hallatszott. Támad az orosz és most van harcban a táboriőrünkkel. Ezredünk balszárnyánál már egész közel előnyomulhattak, mert a rajvonalon felállított gépfegyverek megkezdtek az operálást, szüntelenül kattogtak, mert a rajvonalon felállított gépfegyverek megkezdtek az operálást, szüntelenül kattogtak. Mindenütt kattogtak. Mindenütt a fegyverek megszokás nélküli ropogása. A jobb szárny azonban egész csendes, ott semmi nesz. Az egész világtól pisztoly durranások, miből az egész környék nappali világosságban látszik.

A támadásról azonnal jelentést küldtem, riadót csináltam az egész századnak, mindenki elfoglalta a helyét és most már teljesen felkészülve vártuk az orosz támadást.

Ellenünk nehezen ment az oroszok támadása, mert két erdősáv húzódo közlünk és ők ebben sejtettek bennünket. Erős tüzeléssel lassan nyomultak előre és az erdőt lötték szakadatlanul. Mi nem tüzelünk; vártuk hogy a drótakadályunkig jöjjenek és akkor adtuk volna a gyilkos tüzet. Állásunk negyvenöt fok emelkedésű várszerű erődítmény, teljesen bevehetetlen.

A várva-várt támadás elmaradt és ez a komédia reggel három órakor ért véget, lefeküdni azonban még ekkor sem lehetett, szakaszommal egész a reggeli órákig voltam még szolgálatban, mikor a nedves kunyhómba térhettem, ahol egy tuskóra ülve elaludtam.

(Folytatom.)

felszabadítására. Délkelet felé a szép erdő koszorúta hegy tetején tüzeltek a mieinkre, — magyarázta vezetőnk, egy nagyon fiatal, szép lengyel asszony, aki szintén átélte a gorlicei rémnapokat, onnan lötték szegény városunkat, de legtöbb tüzet kapott a szép temető, Néhány évvel ezelőtt a vidéken nagy manőver volt. Egyik tiszt egy alkalommal megjegyezte, hogy háború esetén Gorlice és vidéke fontos szerepet játszik, mert terrainje alkalmas a támadásra. Ki gondolta volna akkor, — mondja könnyes szemmel kedves kis vezetőnk, hogy a kapitány jóslata így gyorsan beteljesül. A magyar és osztrák hadsereg hegygerincétől jobbra terül el ama történelmi nevezetességű domb, amelyiken hűséges szövetségeseink jöttek segítségünkre. Eget verő »hurrah« kiáltással rohantak a temető előtt elterülő lövészárkok és fedezékek felé, először ezeket tisztították meg, azután következett az elkeseredett véres harc a temető birtokáért. Hadskeregünk vezetői tudták, hogy az ut a városba csak a temetőn keresztül vezet, de az oroszok elkeseredett küzdelemmel védtek fontos pozíciójukat és azért tombolt itt az ágyuharc és srappellütés oly veszedelmes erővel — végre megtört ellenségünk ereje — a temető ismét csendes lett, a halottak nyugalmát már nem zavaria senki.

Sz. S.

A milliárdok ólomterhe.

(R. I.) Abból a hatalmas és erélyes beszédből, amelyet Helfferich, a német birodalom pénzügyi államtitkára a múlt héten mondott a német birodalmi gyűlésen, megszöveghangzó szavak voltak azok, amelyek a milliárdok ólomterhének viseléséről szóltak. Helfferich elmondta, hogy a világháború eddig mintegy száz milliárdjába került a hadviselő államoknak és e borzalmas pénzügyi terhet azoknak kell viselniük, akik a világháborút előidézték. Évtizedekig kell viselniük a milliárdok ólomsúlyának terhét, mondta Helfferich és ez az első mondat, amelyben a győzelmi remény és az önbizalom, amely a központi szövetségeseket tüzel és fűti, pozitív értékre van átváltoztatva.

Amikor az a rettenetes és minden emberi képzeletet felül muló birkózás megindult, mindenki azt hitte, hogy ha emberi erővel bírja is Európa valaméddig a háborút, anyagi ereje nagyon hamar ki fog fogyni. A leg tudósabb nemzetgazdászok és finánc politikusok is hangoztatták, hogy három hónapnál tovább nem bírja pénzzel Európa, és ime most több mint egy éve tart a háború és még mindenki annyira bírja pénzzel. Hogy entente egy kissé gyengébben áll a pénz dolgában, mint a kettős szövetség, annak igen egyszerű gazdasági oka van. Miután a négyesszövetség államainak ipara nem oly erős és fejlett, mint Németországé, viszont nem is fejlődött a háború alatt annyira, mint az osztrák magyar monarchia ipara, kénytelenek nagyon erősen támaszkodni a külföldi bevitelre. Ennek azután természetes következménye, hogy a pénz, különösen az arany nagy mértékben szivárog ki az országból. A központi hatalmakat Anglia blokádja majdnem teljesen elzárja a tengerentúli forgalomtól, az európai semlegesek pedig nem termelnek olyan árukat, amikre a kettős szövetségnek szüksége lehet, úgy, hogy a pénz benn az országban végzi körforgását és így a nemzeti vagyon nem csökken jelentékenyen.

Természetes, hogy mindemellett is igen nagy összegbe kerül a háború viselése, amely összegek a produktív munkáktól, beruházástól, iparfejlesztéstől vonatnak el. Ezek azok a milliárdok, amelyek ólomsúllyal nehezdednek az országra. Viszont azonban ezek azok a milliárdok, amelyeket a háború után feltétlenül pótolni kell. Mert háború után elkövetkező békeidőben a béke célja csak az lehet, hogy azokat a hónapokat, amelyeket a viaskodásban eltöltöttünk és amelyek

a nemzetek fejlődéséből valósággal kimaradtak, pótoljuk és megfeszített erővel láthassunk hozzá a nemzetek tovább fejlesztéséhez.

Ehhez a fejlődéshez, ehhez a gyors tempóhoz fogják megadni a lehetőséget azok, akik e háborút felidéztek azzal, hogy évtizedekig fogják viselni a milliárdok ólomsúlyának terhét. Ez méltó büntetése lesz a lelkiismeretlen és kapzsi ellenfeleinknek, akik le akartak tiporni bennünket. Azoknak a milliárdoknak, amelyek most a haza védelmére költünk el, vissza kell térniük, hogy a becsületes béke munkáját tegyék lehetővé. Az ő pénzükhöz fogunk mi dolgozni, az ő pénzükből fogjuk erőssé és nagyvá tenni iparunkat és közgazdasági életünket, azoknak a pénzén, akik tőlünk akartak elszedni mindent, az utolsó ezüst golyóig, hogy soha többé talpra ne állhassunk.

A milliárdok nem bennünket fognak elverni a lábunkról, hanem őket.

Talián harci induló.

Oh, borzalom, borzolinó,
Oh Trentinó, oh branzinó!
Maledetta Goriciá,
Oh sajjó hát, mamma miá!
Oh Trieszte, oh Triente,
Mio dolce fá r niente!
Oh di Zára, maraszkinó,
A háboru milyen kínó!

Oh gépfegyver, oh kanoni,
Hegyre huzni, hegyre tóni!
Berszalgéri, oh alpini.
Tanulio sorba rini...
Vannak bennünk grand kurázsik,
Egyik gyorsabb, mint a másik.
Mind jól tudnak szaladió!
Oh bon dzsorno, oh adió!

Generale, kommodore,
Manuele e Vittore,
Dannuncio, oh Salandra,
Oh Barziláj, oh te randa!
Oh esernyó, oh Cadorna,
Csepeginó égcsatorna!
Oh Secolo, oh Avanti,
Oh signore, oh briganti!

Oh Velence, oh medence,
Oh szelence, laktó-kence,
Trenta, csenta, oh polenta,
Fodormenta, tinto-tenta!
Oh laguna, oh kék szép tó,
Oh szent Márk-tér, oh két rézló!
Oh gondola, barkaróla,
Oh, meddig hány fittyet Póla!

Oh Adria, mára, mára,
Utália lára-fára.
Garibaldi, oh Amalfi,
Lakik benne most már halfi.
Oh torpedó, torpedettó,
Oh taljánó poverettó!
Oh cirkáló, cirkálió,
Die, mió, patálió!

Óra, bóra, oh kiámó,
Oh kapise taliánó!
Bella, Róma, kára mia,
Infelicse haramia.
Korpo bakkó, oh da kápó,
Ami ügyünk nagyon zápó...
Szalamucsi returió,
Győzelemről ka spurió...

NESTLÉ-FÉLE
CSECSEMŐK GYERMEKLISZT
gyermek és lábadozó legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbadozot és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeke neveléséről teljesen díjtalanul küld a NESTLÉ-fele gyermekliszt társaság, Wien I., Sibenstrasse 47/e.

Makkaróni, lazzaróni,
Oh padróni, oh kadróni!
Parmezánó, luttifrutti,
Kertülgöttó lapos gutti.
Ungerézó, Osztriákó,
Taliánnak fáj kobákó,
Mamma miá, Itáliá,
Oh gráciá, iá iá!

H I R E K.

Most azok jönnek,

akik már túl vannak az élet delén, akiknek életét fiatalos fellobbanások már nem zavarják s akiknek a gondjuk több és nagyobb, mint azoké, akiket már fegyverbe hívott a Haza. Utánuk már nagy gyermekek, talán kis unokák is sirnak. Az ő válluk már az élet súlyát hordozta s kissé elszakított attól, hogy katonaládát cipeljen.

Minden reménységünk meg van ugyan ahhoz, hogy nem fognak már glédába maszrozni azok, akik öregedő és fáradt testüket, roskadozó vállukat most viszik a katonarvos elé, hogy az rájuk mondja a tauglichot, vagy az untauglichot. Mire nekik is fel kellene venni a csukaszűrkét, akkorra talán már véget ér Európának ez az irtózatos tragédiája és a béke arany napja fogja felszárítani a kifolyó vért. Ők, az öregek, alighanem csak rezervtartalék lesznek arra az esetre, ha a végső győzelemre, vagy az utolsó élethalálharcra már minden fiatalra szükség lesz.

De hátha mégis el kell menniük nekik is? Elvégre ez a háború még mindent valóra váltott, amiről még egy esztendővel ezelőtt is azt hittük, hogy lehetetlenség. Akkor ők, az öreg újoncok, akik már közel vannak ahhoz, hogy minden harcról lemondjanak, akiknek vágya már a derűs nyugalom, — ha kell, ők is elmennek és panasz nélkül fognak menni, hogy az új generáció: gyermekeik és unokáik élete és nyugalma megmaradjon; kockára teszik életüket a fiatalok életéért, mert hiszen ettől függ a Haza és utódok jövője. Ezek fogják lelkesíteni talán még a legádázabb harcra is az öreg újoncokat...

— **Bírósági kinevezések.** Éles András soproni, Oréi Koriolán dr. és Nagy István dr. sümegi aljárásbírókat a király járásbírókká nevezte ki.

— **A törvényhatósági bizottság közgyűlése** szeptember 13-án lesz a vármegyei közgyűlésében. A közgyűlésen felveendő tárgyak 97 pontban kerülnek tárgyalás alá. Sümegről két tárgy kerül a közgyűlés elé: 1) Sümeg képviselőtestületének ingatlan eladása tárgyában hozott határozata. 2) Sümeg képviselőtestületének határozata hadikölcsön jegyzése tárgyában.

— **Művészestélyek a balatoni katonai üdülőtelepek javára.** A Vöröskereszt Egylet balatoni katonai üdülőtelepeket gondozó bizottsága Balatonalmádiban, Balatonfüreden, Siófokon és Keszthelyen előkelő művészek közreműködésével szép sikert estélyeket rendezett a Balaton-fürdőiben üdülő katonák gyámolítására érdekében. Főként Balatonfüreden és Keszthelyen volt nagyarányú az érdeklődés. Elsőrangú számokkal közreműködtek: Kinski grófné, Pálmai Ilka, Rózsa S. Lajos m. kir. operaház tagja, Kurucz János zeneszerző, Forgács Béla gróf zeneszerző, Lányi Viktor dr. szimfóniás Benkő Alicia hegedűművésznő, Benkő Miksa zenekadémiái tanár, Palotai Árpád a népepera tagja. Az előadó művészek a legjobb tudásukkal voltak rajta, hogy az estélyeket emlékeztetésekké tegyék. Műsoron kívül Balatonfüreden fellépett még Joós Irma ope-

ra énekesnő és Kerékjártó Duci hegedűművész. A rendezői tisztet nagy körültekintéssel Forgács Károly gróf vöröskeresztes megbízott és Forgács Béla gróf végezték. Dacára a menetrendi nehézségeknek és a nem kedvező időjárásnak az estélyek a jólékony céljára mégis igen szépen lezajlottak.

— **Vadászat.** A sümegi vadásztársaság 1915. évi társas vadászatai: 1) augusztus 21-én terítékre került 2 szarvas, — egyiket lötte Vértessy Béla, másikat Havranek János vadásztársasági tagok. 2) szeptember 4. és 18. 3) október 2. 15. és 30. 4) november 13. és 27., 5) december 11. 22. és 23-án.

— **Tűz.** Aug. 30-án délelőtt a tokaji város részben kigyulladt egy szalmakazal. A könnyen veszélyessé válható tüzet hamar lokalizálták; ebben főérdeme van Bozó Levente és Malomszky László hadapródoknak; kik közül utóbbi egy szintén a tüzet oltó katonát élete vesztésével mentett ki az égő zsarátokból.

— **Rekvirálni fogják a babot is.** A magát mindegyre rávető élelmiszerüzorsora következtében a kormány elhatározta, hogy az ideai termést zár alá veszi és az értékesítés munkáját a Haditermény Részvénytársaságra bízva. Az idevonatkozó hivatalos rendelet néhány napon belül teszik közzé a hivatalos lapban, addig is már szerényen folynak az előkészületek, hogy a Haditermény Részvénytársaság megfelelő szervezettel ezt az újabb munkát is elvégezhesse. Az értékesítő vállalat kebelében már megalakult az új osztály: a bab-osztály, amelynek vezetői már most dolgoznak azon, hogy a szállításokat megindítsák és az első küldeményeket irányítsák. A bab beszerzése egyelőre nehézségekbe fog ütközni, mert úgy, mint a gabonánál, itt is csak egyesek lesznek hajlandók rövid időn belül készleteiket forgalomba bocsátani, de későbbre meg van minden remény arra, hogy az óriási termés minden erőszakosabb intézkedés nélkül piacra kerüljön, mert lehetetlen azt csak fel is tételni, hogy az ideai bő termést teljes egészében visszatartsák. Egyébként, ha ez megtörténik, úgy a kormány soron kívül fog intézkedni a fogyasztás zavarlatlan biztosítása érdekében úgy, hogy a fogyasztási piacokon a szükséges mennyiség minden időben rendelkezésre fog állni. A Haditermény Részvénytársaság intézi továbbá az Ausztriába irányuló kereskedelem lebonyolítását is és ugyancsak tárgyalásokat folytat most a németországi Haditermény Részvénytársasággal, hogy az ott szükséges mennyiség beszerzése is biztosítható legyen.

— **Adományok.** A hadikórház részére adakoztak: Sümegi Tivadar, ifj. Horváth Józsefné, Mesterházy Sándor, Forintos György és Kálmán (Mihályfa), Strausz Józsefné Dr. Kellemen Károlyné.

— **A cséplőgép alá került.** Judi Károly ngörbői gazdálkodó múlt hó 29-én ökre-

ivel cséplőgépet húzatott. Az ökrök mellett haladva megcsuszott és oly szerencsétlenül, hogy az ökrök, valamint a gép keresztül ment rajta. Súlyos combtöréssel lakására szállították, hol Gross Vilmos dr. nyújtotta az első segílyt.

— **Egy zsványbanda szétugrása.** Lakatos József cigány legény katonasorba került, de megszökött Sopronból és bandát alakított, nem zenélő, hanem rablóbandát. — A banda a zsidó erdőben ütötte fel tanyáját és onnan ivdult ki portyázásra. Többrendbeli betörést eszközöltek. Egy csendőr járőr rajta ütött a bandán, kik puskalövéssekkel védekeztek. A zsványok megsebesülve kerültek fogságba. Lakatos a katonai parancssághoz szállították Sopronba.

— **Adakozás.** A sümegi vöröskereszt egyletnek céljaira Túrje község neimes szívi adakozói: Dr. Burányi Gergely prépost 20 K, A premontrei rendháza (Túrje) 10 K, özv. Rályi Károlyné, Takács Ferenc, Benedek Zsigmond, Schlesinger Zsigmond, Kiss József, Policzter Jenő özv. Nagy Mihályné, Policzter Adolf, 2—2 K, Krausz József, Tormáné, Prácsér János, Kurcz Lajosné, Scranecz Lőrincz, Figura Sándor, Kovács Irma, Vértessné, Varga János, Ág Gyula, Koczka Károly, Szaksz Ferenc, Fischer Jánosné, Kovács Józsefné, Varga Ferenc, özv. Horváth Jánosné, Balázs Dániel, Horváth József, Láng Nándor, Pender Ferenc, Prek István 1—1 K, N. N., Filus Istvánné, Szecski Mihály, Pácsi Mihály, Márkus István, Behál Rajmond 50—50 f. Kép Györgyné 80 fill. Csicsár Lajos, Kocka Józsefné 60 fill. Bognár Ferencné, Tóth Ferencné, N. N. Brunner Györgyné, Bognár József, Farsang Zsigmond, Piliár Mihályné, Kozári Istvánné, Szalai Antal, Kiss József, Tarlasz Mihály, Somogyi István, 40—40 fill. Kovács Ferenc, Temesvári József, Kiss István, Szekli András, 30—30 fill. Szunics Ferenc, Nagy János, Forintos Erzse, Neuvivth Józsefné, Regón Józsefné, Rádli Mihály, Dadai János, György István, N. N. Izsóné, Varga István, Lári János, Szaksz Antal, Pál Jenőné, Scvarc Jakab, Pecsényke Mihály, Badics Ferenc, Forintos Károly, Szili Józsefné Szalai Antal, Ládoni István, Szuller András, Kocsi Ferenc 20—20 fill. Scvarcz Józsa, 25 fill. Szetteli Mihály, 16 fill. Sebestyén István, Enler Ferenc, Horvát Sándor, Gombás Sándor, Kovács Ferenc, Kovács Istvánné, Varga Borbála 10—10 fill. összesen 84 K 41 fill. Csak most van alkalmunk Túrje községének, urak, urnóknak a beteg katonák iránt tanusított figyelmüket hálásan megköszönni. Sümeg 1915. szept. 4. Scholtz Károlyné Bánfi Alajos elnökök.

Felelős szerkesztő: Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Nyilt-tér.

(Minden külön értesítés helyett.)

VÖRÖS ISTVÁN, IRMA, LÁSZLÓ, GIZELLA és BÖZSI mint gyermekei, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett édesanyjuk

VÖRÖS JÁNOSNÉ

szül. TERTSCH LUJZA,

Budapesten múlt hó 31-én d. u. 3/4 4 órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 46-ik évében az Urban csendesen elhunyt. Drága halottunkat haza szállítottuk és Sümegen f. hó 5-én d. u. 4 órakor fogjuk a róm. kat. temetőben örök nyugalomra helyezni.

Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Berson

Summisarók
a legjobb

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

csodálatos olcsó, mert kaucsukból készült.

T Á B O R I L E V É L P A P I R

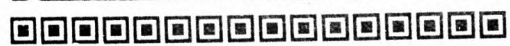
10 darab egy borítékban,
mely a harctérre küldhető,
24 fillér.

T Á B O R I D O B O Z

35. dkg küldemény elkül-
désére alkalmas, darabonként
20 fillér.

Kapható:

Horvát Gábor
könyvkereskedésében
Sümegeen.

Mielőtt bármelyik új épüle-
tét betetőznél vagy
használnak pótlá-
sába belekapna, kérjen a lakóházak,
istállók, kamara, pajta, ólak és egyéb
épületek befödésére szolgáló kátrányos
és meszelní való aszfalt bitumen kö-
fedélemezből mintát, mely még a leg-
olcsóbb zsuppnál is olcsóbb, de amel-
lett emberéleten át eltart. Hogy biz-
tos és célszerű, kitűnik abból, hogy
tűzbiztosítása a cserépnél is olcsóbb,
sőt mert könnyű tető készül belőle,
vékonyabb fal és könnyebb gerendá-
zat szükséges, tehát ez is nagy meg-
takarítás. Bárkinek szívesen nyújt fel-
világosítást s ingyen ad mintát

Würzburger Jakob nagykereskedése
S Ü M E G E N.

Eladó vendéglő.

Sümegeen egy jóforgalmú
vendéglő földbirtokkal

bevonulás miatt eladó. —
Esetleg együtt vagy külön is

Jakab Imre
vendéglősnél, SÜMEG.

Ajánlok azon-
nali szállításra

B E N Z I N T

teljes mértékben
helyettesíteni tudó

B E N Z O N I L E

100 kilogr -ként
140 koronáért.

Dextrin semmi-
nemű pénzügy-
őri ellenőrzés alá
nem esik. Kapható

Weiner Samunál, Szombathely.

Orvosok

bizonyítják, hogy a legkitűnőbb
köhögés elleni gyógyszer

☒ **Kaiser-féle** ☒
☒ **Mell-Karamellák** ☒
a „3 fenyővel”

M I L L I Ó K használják

Köhögés

rekedtség nyálkaság, katarus, fájó
torok, számarhurut, valamint elő-
vigyázathól megfűlés ellen, leg-
célszerűbb minden **harcosnak!**

6100 közjegyzőileg hitelesi-
tett bizonyítvány or-
vosoktól és magánosoktól bizo-
nyítják **biztos hatásukat!** Ét-
vágygerjesztő, jóízű bonbonok.
1 csomag 20 és 40 fillér, doboz
60 fillér. Háborús dohoz 30 fillér.

Kapható **M. KOSSA GUSZTÁV**
gyógyszertárában Sümegeen.
Valamint minden gyógyszertárban.

Hirdetéseket

jutányos arakon elfogad
a kiadóhivatal.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegeen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészítettnek.